

สารบัญ



คำนำ

(1)

สารบัญ

(6)

บทสนทนาของผู้บริหาร

“ศูนย์นิติศาสตร์จะช่วยคณะนิติศาสตร์ทำภารกิจ

ช่วยเหลือประชาชน และนำปัญหากฎหมายจริง ๆ

เข้าสู่ห้องเรียนได้อย่างไร 1

รองศาสตราจารย์ ดร. ปกป้อง ศรีสนิท

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปริญญา เทวานฤมิตรกุล

ภาคหนึ่ง

รำลึกศูนย์นิติศาสตร์

บทสัมภาษณ์

ความเป็นมา ภารกิจและแนวทางการพัฒนา

ศูนย์นิติศาสตร์ 21

รองศาสตราจารย์ สมยศ เชื้อไทย

ศูนย์นิติศาสตร์: ศูนย์ช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

ด้วยจิตวิญญาณเพื่อความเป็นธรรม 32

ศาสตราจารย์ณรงค์ ใจหาญ

ตุลาคม 2559 - กรกฎาคม 2565 : ศุนย์นิติศาสตร์

ในความทรงจำของ ผศ. ดร.กรศุทธิ์ 62

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรศุทธิ์ ขอฟ่วงกลาง

จากคนหลงทางสู่ทนายความเพื่อประชาชน

และก้าวต่อไปเป็นอัยการเพื่อปวงชน 77

อิทธิเสฏฐ์ อุไรวรรณ

ครอบครัวศุนย์นิติศาสตร์เพื่อประชาชน 81

ร.ต.อ.เกรียงไกร เสวตสมบูรณ์

45 ปีของการเป็นที่พึ่งพิงทางกฎหมายแก่สังคม 86

พรวิทย์ อุดมรัตน์ศิลป์

บทรำลึก

ค.พ.น. ในวันนี้ กับ ความเปลี่ยนแปลงในวันนี้ 95

รองศาสตราจารย์ ดร.มาตาลักษณ์ เสริมธากุล

ทุกอย่างยังแจ่มใสในความทรงจำ 100

เชาวฤทธิ์ จันทรสนาม

บทรำลึกศุนย์ เขม-พล 45 ปี ศุนย์นิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 108

พลกษิย์ พันธุ์คำเกิด

เขมรัชต์ แส่นประดิษฐ์

กิจกรรมนักศึกษา...ภายใต้ร่มเงาของศูนย์นิติศาสตร์	110
--	-----

วรัญญา ตรงพิสุทธิ์

การส่งต่ออุดมการณ์ธรรมศาสตร์	116
------------------------------------	-----

พัชรพล ชินเจริญกิจ

โอกาสของนักศึกษาศูนย์ลำปาง

ในการใช้ความรู้ทางกฎหมาย	121
--------------------------------	-----

ชุตติกาญจน์ ดั่งวงชะเอม

6 เดือนแห่งรอยยิ้มและประสบการณ์	129
---------------------------------------	-----

สุจิตรา ฉันทกะวานิชย์

ศูนย์นิติศาสตร์ไม่ใช่แค่สถานที่...แต่คือผู้คน	134
---	-----

เดชาวัต สิตามาตย์

สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น	136
------------------------------	-----

ทองชมพู ปรียพิชาดล

เพราะธรรมศาสตร์สอนให้ฉันรักประชาชน	140
--	-----

รัตติยา บุญป่อง

ภาคสอง

ศูนย์นิติศาสตร์และภารกิจ

ส่วนที่ 1 ความเป็นมา โครงสร้าง บุคลากร

และภารกิจของศูนย์นิติศาสตร์	147
-----------------------------------	-----

1. ความเป็นมาของศูนย์นิติศาสตร์	
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	147
2. การกิจ 2 ด้านของศูนย์นิติศาสตร์	149
3. ที่ทำการศูนย์นิติศาสตร์และช่องทางติดต่อ	151
4. ทำเนียบผู้อำนวยการศูนย์นิติศาสตร์	153
5. ผู้บริหารและบุคลากรศูนย์นิติศาสตร์ในปัจจุบัน	157
ส่วนที่ 2 สรุปผลงานศูนย์นิติศาสตร์	158
1. การให้คำปรึกษาและการให้ความช่วยเหลือ	
ทางคดี	158
2. คลินิกกฎหมายเคลื่อนที่	160
3. โครงการแก้ไขปัญหานี้สินของประชาชน	162
4. โครงการส่งเสริมทักษะทางวิชาการและวิชาชีพ	
นักศึกษาคณะนิติศาสตร์	165
5. คดีอุบัติเหตุบนทางด่วนโทลเวย์	180
6. การเปลี่ยนแปลงระบบทะเบียนประวัติ	
อาชญากรเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค	182
7. โฉนดตงน้ำจากการกีดเซาะชายฝั่งอ่าวไทย	
กับปัญหาป่าชายเลนชุมชน	186
8. การจัดทำสื่อเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมาย	
ผ่าน YouTube	194
9. การเพิ่มโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึง	
การให้คำปรึกษาผ่านระบบออนไลน์	200



ส่วนที่ 3 กิจกรรมของนักศึกษา กับศูนย์นิติศาสตร์ 203

1. กิจกรรมนักศึกษาโครงการเผยแพร่

วิชานิติศาสตร์ (ค.พ.น.) 203

2. กิจกรรมนักศึกษากลุ่มศึกษากฎหมาย

ภาคปฏิบัติ (กศป.) 207

รำลึก 45 ปี ศูนย์นิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์โดยโครงการ

เผยแพร่วิชานิติศาสตร์ (ค.พ.น.) 210

ตัวแทนกลุ่มกิจกรรมนักศึกษาโครงการ

เผยแพร่วิชานิติศาสตร์ (ค.พ.น.) ศูนย์รังสิต

บทบาทของนักศึกษาในการให้คำปรึกษา

ทางกฎหมาย 214

ตัวแทนกลุ่มกิจกรรมนักศึกษาโครงการ

เผยแพร่วิชานิติศาสตร์ (ค.พ.น.) ศูนย์ลำปาง

บทบาทของนักศึกษากลุ่มศึกษากฎหมาย

ภาคปฏิบัติ (กศป.) ในการให้ความช่วยเหลือ

ประชาชนทางกฎหมายร่วมกับศูนย์นิติศาสตร์ 228

ตัวแทนนักศึกษากลุ่มศึกษากฎหมาย

ภาคปฏิบัติ ศูนย์รังสิตและลำปาง

ปีการศึกษา 2567

ภาคสาม
บทบาททนายความศูนย์นิติศาสตร์
ในการปฏิบัติงานตามภารกิจ

การให้ความช่วยเหลือทางด้านคดีของศูนย์นิติศาสตร์	
กรณีตัวอย่าง คดีอุบัติเหตุบนทางด่วนโทลเวย์.....	239
วีระศักดิ์ ทัพพชา	
โครงการอบรมเผยแพร่กฎหมายแก่ประชาชน	
และคลินิกกฎหมายเคลื่อนที่	252
ณัฐพงศ์ รงค์ทอง	
บทบาททนายความกับการช่วยเหลือประชาชน	
ของศูนย์นิติศาสตร์ ศูนย์ลำปาง	265
ทราวิท เชื้อแอบราช	
บทบาททนายความศูนย์นิติศาสตร์	
ในการให้คำปรึกษาทางกฎหมาย	275
ณัฐ สิงหศิริ	
บทบาทของทนายความในการให้ความช่วยเหลือ	
ทางเอกสาร.....	297
ปริมวิษา ทองฉ้วน	
บทบาททนายความกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง.....	311
เฉลิมลักษณ์ ศรีพลพัชร	



บทบาทนายความอาสาช่วยงานศูนย์นิติศาสตร์ :

โครงการให้ความช่วยเหลือประชาชน

ในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน 321

ฉัตรมงคล แบนเนียน

สุชานันท์ วงศ์มณฑา

บทบาทนายความกับการบังคับคดีแพ่ง 346

ณัฐจิรา วงษ์ศุทธิภากร

บทบาทของนายความศูนย์นิติศาสตร์

กับการเสริมสร้างทักษะทางกฎหมาย

ภาคปฏิบัติให้นักศึกษา..... 354

ณัฐ จินตพิทักษ์กุล

บทบาทของศูนย์นิติศาสตร์ในการจัดฝึกงาน 366

สุพิดา สุวิทยารัตน์

โสภิญญา สวรรณมณี

ภาคสี่

ศูนย์นิติศาสตร์กับงานวิชาการ

และการแก้ไขปัญหาสังคม

การสัมมนาเรื่อง “การปฏิรูปตำรวจและกระบวนการ

ยุติธรรมไทยแบบทำน้อยได้มากและเห็นผลเร็ว :

กรณีศึกษาลุงเป๊ยก”..... 373

งานเสวนาวิชาการเรื่อง “ป่าชายเลน ความสำคัญ และความท้าทายกับภาษีที่ดิน”	426
---	-----

ภาค 5

ความร่วมมือในการให้ความช่วยเหลือ ประชาชนทางกฎหมาย

ความนำ	449
“Best Practice ของคลินิกกฎหมาย ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนและสนับสนุน การเรียนการสอนเพื่อความยุติธรรม”	450
“บทบาทคลินิกกฎหมายในการร่วมมือ กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือ ประชาชนทางกฎหมาย”	465

ภาค 6

อาจารย์สัมพันธ์ พึ่งประดิษฐ์ ทนายความของประชาชน

ประวัติและผลงานอาจารย์สัมพันธ์ พึ่งประดิษฐ์	477
เรื่องราวของอาจารย์สัมพันธ์ พึ่งประดิษฐ์หรือคุณลุงสัมพันธ์	481
ประมวลภาพกิจกรรม อ.สัมพันธ์ฯ และศูนย์นิติศาสตร์	491